

Curriculum vitae

Europass

Informații personale

Nume / Prenume

CRISTIAN-ION POPA

E-mail(uri)

popaioncristian2004@yahoo.com; cristian.popa@ispri.ro

Naționalitate

română

Data și locul nașterii

17 decembrie 1963, Horezu-Vâlcea

Domeniul ocupațional

Cercetare în domeniul științelor politice

Experiența profesională

1991 – prezent

Cercetător științific la Institutul de Științe Politice și Relații Internaționale „Ion I. C. Brătianu” al Academiei Române

Experiență didactică:

1997–2001

Asistent universitar asociat la Facultatea de Sociologie-Psihologie a Universității „Hyperion”

Experiență editorială:

2005 – 2011

redactor la *Revista de Științe Politice și Relații Internaționale*

2007 – 2011

membru al *board*-ului editorial al *Revistei de Științe Politice și Relații Internaționale* și al *Review of Political Science and International Relations*

Funcția sau postul ocupat	<p>2011 – 2015: secretar științific al Institutului de Științe Politice și Relații Internaționale al Academiei Române</p> <p>2015 – prezent: secretar științific al Institutului de Științe Politice și Relații Internaționale „Ion I. C. Brătianu” al Academiei Române</p> <p>2014 – prezent: cercetător științific gradul II la Institutul de Științe Politice și Relații Internaționale „Ion I. C. Brătianu” al Academiei Române</p> <p>2002 – 2014: cercetător științific gradul III la Institutul de Științe Politice și Relații Internaționale al Academiei Române</p> <p>1997-2001: cercetător științific la Institutul de Teorie Socială și Politologie al Academiei Române</p> <p>1991-1996: asistent de cercetare la Institutul de Teorie Socială și Politologie al Academiei Române</p>
Activități și responsabilități principale	Cercetare științifică, editare cărți și reviste
Numele și adresa angajatorului	Institutul de Științe Politice și Relații Internaționale „Ion I. C. Brătianu” al Academiei Române, B-dul Iuliu Maniu, nr. 1-3, Corp A, et. VII, sector 6, București, www.ispri.ro
Educație și formare	
Perioada	1991- 2013
Calificarea / diploma obținută	<p>2010-2013</p> <p>Absolvent al Școlii postdoctorale în științe politice a Universității din București</p> <p>2006</p> <p>Doctor în filosofie la Facultatea de Filosofie a Universității din București</p> <p>1991</p> <p>Absolvent al Facultății de Sociologie, Psihologie și Pedagogie</p>
Numele instituției de învățământ	Universitatea din București
Limba maternă	Româna
Limbi străine cunoscute	Engleză, franceză

LISTA LUCRĂRILOR ȘTIINȚIFICE PUBLICATE:

I. Cărți de autor:

- *Puterea politică și bunurile publice. O perspectivă economică asupra politicii*, București, Academia Română, Editura Institutului de Științe Politice și Relații Internaționale, 2009, 202 p.
- *Teorii ale societății moderne. Evaluări și reconstrucții actuale*, București, Academia Română, Editura Institutului de Științe Politice și Relații Internaționale, 2005, 255 p.

II. Capitole în volume colective:

- „Prefață” la vol. col. *Enciclopedia operelor fundamentale ale filosofiei politice. Contemporanii: 1989-2000*, coordonatori: Cristian-Ion Popa, Gabriela Tănăsescu, București, Editura Institutului de Științe Politice și Relații Internaționale „Ion I. C. Brătianu”, 2016, 694 p., pp. i-xii;
- „Elinor Ostrom, *Guvernarea bunurilor comune. Evoluția instituțiilor acțiunii colective* (1990)”, *Ibidem*, pp. 73-93;
- „Albert O. Hirschman, *Retorica reacțiunii: perversitate, futilitate, pericol* (1991), *Ibidem*, pp. 236-252;
- „Philip Pettit, *Republicanismul: o teorie a libertății și guvernării* (1997), *Ibidem*, pp. 511-530;
- „*Ordnungspolitik – soluția germană*”, în *Furtună perfectă în Europa*, coordonatori: Dan Dungaciu, Ruxandra Iordache, București, Editura ISPRI „Ion I. C. Brătianu”, 2016, pp. 135-149;
- „Prefață” la *Enciclopedia operelor fundamentale ale filosofiei politice* (2015), în *Ultimul Om. Nostalgii, Filosofii, Post-politici*. Manual-suport de lucru al Școlii de vară, coordonator: Viorella Manolache, București, Editura ISPRI „Ion I. C. Brătianu”, 2016, pp. 72-78
- „Prefață” la vol. col. *Enciclopedia operelor fundamentale ale filosofiei politice. Contemporanii: 1971-1989*, coordonator: Cristian-Ion Popa, București, Editura ISPRI „Ion I. C. Brătianu”, 2015, 541 p., pp. 5-12;
- „James M. Buchanan, *Limitele libertății: între anarhie și Leviathan*” (1975), *Ibidem*, pp. 128-141;
- „Daniel Bell, *Contradicțiile culturale ale capitalismului*” (1976), *Ibidem*, pp. 142-157;
- „Albert O. Hirschman, *Pasiunile și Interesele. Argumente politice pentru capitalism înaintea triumfului său* (1977)”, *Ibidem*, pp. 172-190;
- „Friedrich A. Hayek, *Vanitatea fatală: Erorile socialismului*” (1988), *Ibidem*, pp. 456-471;
- „Prefață” la vol. col. *Filosofie politică republicană. Ipostaze moderne și contemporane*, coordonatori: Henrieta Anișoara Șerban, Cristian-Ion Popa, București, Editura ISPRI, 2014, 315 p., pp. 5-10;
- „Filosofia publică neorepublicană”, *Ibidem*, pp. 121-150;
- „«Interesul public» în discursul politic”, în vol. col. *Spațiul public european. Idei, instituții, politici*, coordonatori: Gheorghe Ciascai, Gabriela Tănăsescu, București, Editura ISPRI, 2014, pp. 121-143;
- „Semnificațiile *Tratatului Fiscal* – o perspectivă a economiei constituționale”, în *Istoricul Stelian Neagoe la 75 de ani*, coordonatori: Cristina Arvatu Vohn, Ion Goian, Cristian-Ion Popa, București, Editura ISPRI, 2013, pp. 711-723;
- „Economia politică constituțională. O perspectivă transdisciplinară” – Raport științific final de cercetare postdoctorală, Universitatea din București, Volum realizat în cadrul programului “Științe socio-umane și politice aplicative. Program de pregătire postdoctorală și burse postdoctorale de cercetare în domeniul științelor socio-umane și politice”, POSDRU/89/1.5/S/62259. Domeniul: Științe Politice, e-book, ISBN: 978-606-16-0252-0, București, Editura Universității din București, 2013, pp. 98-131;
- „Rolul statului în societatea postcomunistă”, în *Mediterranean Pattern and the Extended Region of the Black Sea*, Ediție îngrijită de Sabin Drăgulin, Florin Mitrea, București, Universitatea din București, Ars Docendi, 2013, pp. 13-20;
- „Populismul actual – forma soft a socialismului secular”, în *Uniunea Europeană după Tratatul de la Lisabona*, coordonatori: Dan Dungaciu, Cristina Arvatu Vohn, București, Editura ISPRI, 2012, pp. 271-292;
- „Economia bunăstării și economia constituțională: teorii sau/și metateorii?”, în *Teorii versus ideologii politice*, coordonator: Cecilia Tohăneanu, Iași, Editura Institutului European, 2012, pp. 161-180;
- „Liberalismul neocontractualist”, în *Liberalismul occidental al secolului XX*, coordonator: Gabriela Tănăsescu, București, Editura ISPRI, 2011, pp. 149-196;

- „Statutul ontologic al «bunurilor publice» și logica politicilor distributive”, în *Ontologie, Politică & Etică*, coordonator: Cecilia Tohăneanu, București, Editura Universitară, 2010, pp. 64-76;
- „Exercițiul puterii: o perspectivă neocontractualistă”, în *Puterea politică. Abordări actuale*, coordonator: Gabriela Tănăsescu, București, Editura ISPRI, 2008, pp. 65-115;
- „O perspectivă economică asupra fenomenelor politice”, în *Tendințe actuale în filosofia politică*, coordonator: Gabriela Tănăsescu, București, Editura ISPRI, 2006, pp. 238-264;
- „James M. Buchanan, Gordon Tullock, *Calculul consensului. Bazele logice ale democrației constituționale*”, în *Enciclopedia operelor fundamentale ale filosofiei politice. Contemporanii (1945-1970)*, coordonator: Ion Goian, București, Editura ISPRI, 2005, pp. 278-287;
- „Anthony Downs, *O teorie economică a democrației*”, *Ibidem*, pp. 213-219;
- „Robert Michels, *Sociologia partidelor în democrația modernă. Cercetări asupra tendințelor oligarhice ale grupurilor sociale*”, *Ibidem*, pp. 116-125;
- „Joseph A. Schumpeter, *Capitalism, socialism și democrație*”, *Ibidem*, pp. 327-340;
- „Ferdinand Tönnies, *Comunitate și Societate*”, *Ibidem*, pp. 48-56;
- „Max Weber, *Economie și Societate*”, *Ibidem*, pp. 169-182;
- „O filosofie politică originală: Mircea Florian”, în *Omagiu istoricului Stelian Neagoe*, București, Editura ISPRI, 2003, pp. 338-346;
- „G. W. F. Hegel, *Despre felurile de a trata științific dreptul natural*”, în *Enciclopedia operelor fundamentale ale filosofiei politice. Epoca modernă*, București, Editura Institutului de Teorie Socială al Academiei Române, București, 2001, Volum editat sub redacția: acad. Alexandru Surdu, acad. Gheorghe Vlăduțescu, coordonator: cercet. șt. pr. Ion Goian, pp. 386-394;
- „Karl Marx, *Manuscrise economico-filosofice din 1844*”, *Ibidem*, pp. 470-478;
- „Karl Marx, Friedrich Engels, *Manifestul Partidului Comunist*”, *Ibidem*, pp. 478-484.

III. Studii și articole de specialitate:

- „Politicieni, birocrați și rentieri”, *Revista de Științe Politice și Relații Internaționale*, nr. 2, 2016, pp. 69-80;
- „Atribuțiile Președintelui – după Constituție”, *Revista de Științe Politice și Relații Internaționale*, nr. 1, 2016, pp. 97-101;
- „În căutarea identității politice a societății postcomuniste”, *Revista de Științe Politice și Relații Internaționale*, nr. 2, 2016, 7 p.;
- “Republicanism – a new political philosophy?”, *Balkan Journal of Philosophy*, Volume 7, Issue 2, 2015, pp. 169-176;
https://www.pdcnet.org/pdc/bvdb.nsf/purchase?openform&fp=bjp&id=bjp_2015_0007_0002_0169_0176
- “Philosophy and Culture. Modern Revaluation and Reconstruction in Philosophy – from Nietzsche to Heidegger, by Alexandru Boboc”, The Publishing House of the Romanian Academy, Bucharest, 2013, 242 pp., *Balkan Journal of Philosophy*, Volume 7, Issue 1, 2015, pp. 85-90; http://www.pdcnet.org/bjp/content/bjp_2015_0007_0001_0085_0090
- „Filosofia culturii în fața globalizării: note de lectură”, *Revista de Filosofie*, Nr. 4/2015, pp. 573-583;
<http://www.institutuldefilosofie.ro/request.php?441>
- „Pentru revizuirea Constituției economice”, *POLIS*, Vol. III, Nr. 3 (9), Serie nouă, iunie-august 2015, pp. 191-203;
<http://revistapolis.ro/pentru-revizuirea-constitutiei-economice/>
- „Filosofie, cultură și politică”, *Revista de Științe Politice și Relații Internaționale*, Nr. 1, 2015, pp. 61-69;
http://revista.ispri.ro/wp-content/uploads/2012/09/61-69Popa_61-69Popa1.pdf

- „Pasiuni vs. Interese în filosofia politică modernă”, *Revista de Științe Politice și Relații Internaționale*, Nr. 2-3, 2015, pp. 95-111; http://revista.ispri.ro/wp-content/uploads/2012/09/95-111Popa_95-111Popa.qxd_.pdf
- „Reflecții asupra relației dintre drept și economie”, *Punctul critic. Statul de drept – ficțiune și realitate*, Nr. 1 (13), 2015, pp. 42-53; <http://www.punctulcritic.ro/cristian%E2%80%91ion-popa-reflectii-asupra-relatiei-dintre-drept-si-economie.html>
- „Vanitatea fatală» a socialismului”, *Revista de Științe Politice și Relații Internaționale*, nr. 3, 2014, pp. 76-90; <http://revista.ispri.ro/wp-content/uploads/2014/12/76-90-Cristian-Popa.pdf>
- „Unita in diversitate sau despre dialectica unu-multiplu”, recenzie *in extenso* la Dan Dungaciu, *Elemente pentru o teorie a națiunii și naționalismului*, București, Editura ISPRI, 2012, 324 p., *Revista de Științe Politice și Relații Internaționale*, nr. 1, 2014, pp. 127-130; http://revista.ispri.ro/wp-content/uploads/2012/09/127-133Carti_CARTIDEZB.pdf
- „Constituția economică și economia constituțională”, *Revista de Drept Public*, Editura Universul juridic, București, 2014, pp. 106-115;
- “Political Meanings of Public Debt”, *European Journal of Science and Theology*, June 2013, Vol. 9, Supplement 2, 137-146, indexed in Web of Science by ISI Thomson Reuters; http://www.ejst.tuiasi.ro/Files/39/Contents%209_suppl.2_June_%20EJST.pdf
- “Elements for a Theory of Decentralized Governance”, *South-East European Journal of Political Science*, Vol. I, No. 2, June 2013; <http://seejps.lumina.org/index.php/volume-i-number-2-constitution-and-constitutional-reform/29-elements-for-a-theory-of-decentralized-governance>
- „Aspecte economice ale guvernării descentralizate”, *Revista de Științe Politice și Relații Internaționale*, Nr. 1, 2013, pp. 77-90; <http://revista.ispri.ro/wp-content/uploads/2013/05/77-90-Cristi-Popa.pdf>
- “Market, state and rules-based welfare”, *European Journal of Science and Theology*, June 2012, Vol. 8, Supplement 1, 267-277, indexed in Web of Science by ISI Thomson Reuters; [http://www.ejst.tuiasi.ro/Files/31/Popa%20\(23\).pdf](http://www.ejst.tuiasi.ro/Files/31/Popa%20(23).pdf)
- „Calculul consensului la 50 de ani”, *Revista de Științe Politice și Relații Internaționale*, Nr. 3, 2012, pp. 81-97; <http://revista.ispri.ro/wp-content/uploads/2012/09/81-97-Cristian-Ion-Popa.pdf>
- „Republican Public Philosophy”, *Romanian Review of Political Sciences and International Relations*, VOL. IX, No. 1, 2012, pp. 143-150; <http://journal.ispri.ro/wp-content/uploads/2012/03/143-150.pdf>
- „Piața și statul în viziunea economiei constituționale”, *Sfera Politicii*, Vol. XIX, Nr. 9 (163), Septembrie 2011; <http://www.sferapoliticii.ro/sfera/163/art05-Popa.php>
- „De la Marx la Bismarck: socialismul după socialism”, *Sfera Politicii*, VOL. XIX, Nr. 11(165), Noiembrie 2011; <http://www.sferapoliticii.ro/sfera/165/art12-Popa.php>
- „Între Scila și Caribda: «eșecul pieței» vs. «eșecul guvernului»”, *Sfera Politicii*, VOL. XIX, Nr. 2 (156), Februarie 2011; <http://www.sferapoliticii.ro/sfera/156/art01-Popa.php>
- „Politici publice republicane”, *Revista de Științe Politice și Relații Internaționale*, Nr. 3, 2011, pp. 83-95; <http://www.ispri.ro/wp-content/files/reviste/sumar-rom-3-2011.pdf>
- „Liberalism versus socialism”, *Revista de Științe Politice și Relații Internaționale*, Nr. 2, 2011, pp. 22-32; <http://www.ispri.ro/wp-content/files/reviste/sumar-rom-2-2011.pdf>
- „Liberalismul și statul”, *Revista de Științe Politice și Relații Internaționale*, Nr. 3, 2010, pp. 49-60; www.ispri.ro/content/revista/
- „Întoarcerea la Comunitate». O privire sociologică asupra unei înclinații conservatoare”, *Sfera Politicii*, VOL. XVIII, Nr. 11 (153), Noiembrie 2010; <http://www.sferapoliticii.ro/sfera/153/art02-Popa.html>

- „Liberalismul și bunurile publice”, *Sfera Politicii*, Vol. XVIII, Nr. 8 (150), August 2010, pp. 42-48; www.sferapoliticii.ro/sfera/150/art06
- „Pentru o teorie a bunurilor publice”, *Revista de Științe Politice și Relații Internaționale*, Nr. 4, 2009, pp. 106-118; www.ispri.ro/content/revista/
- „Giovanni Sartori – the Father of Constitutions”, *Romanian Review of Political Sciences and International Relations*, No. 2, 2009, pp. 157-160;
- „Exercițiul puterii”, *Revista de Științe Politice și Relații Internaționale*, Nr. 3, 2008, pp. 5-18;
- „Bunurile publice și alegerea rațională. Excurs teoretico-metodologic”, *Revista de Științe Politice și Relații Internaționale*, Nr. 1, 2008, pp. 17-26;
- „O critică a criticii marxiste radicale a societății capitaliste (La 160 de ani de la apariția *Manifestului partidului comunist*)”, *Analele Universității din Craiova, Seria: Filosofie*, Nr. 20 (2/2007), pp. 112-132; http://cis01.central.ucv.ro/analele_universitatii/filosofie/2007/anale_20_2007.pdf
- „Puterea politică și bunurile publice”, *Revista de Științe Politice și Relații Internaționale*, Nr. 3, 2007, pp. 14-30;
- „«Interesul public» și discursul politic. O abordare analitică”, *Revista de Științe Politice și Relații Internaționale*, Nr. 3, 2005, pp. 27-41;
- „O perspectivă occidentală asupra contradicțiilor capitalismului”, *Revista de Științe Politice și Relații Internaționale*, Nr. 1, 2005, pp. 12-24;
- „O abordare economică a democrației”, *Revista de Științe Politice și Relații Internaționale*, Nr. 4, 2004, pp. 76-88;
- „Putere și autoritate. Perspectiva weberiană”, *Revista de Științe Politice și Relații Internaționale*, Nr. 2, 2004, pp. 76-85;
- „Actualitatea unui gânditor european: Dimitrie Gusti”, *Revista de Teorie Socială*, Nr. 4, 2002, pp. 63-68;
- „Structura societății civile în concepția lui Hegel”, *Revista de Teorie Socială*, Nr. 4, 2001, pp. 77-86;
- „O introducere în filosofia politică a lui Hegel”, *Revista de Teorie Socială*, Nr. 2, 2001, pp. 73-80;
- „O introducere în teoria acțiunii sociale”, *Revista de Teorie Socială*, Nr. 2, 1999, pp. 73-80;
- „Teoria pură a vieții sociale”, *Revista de Teorie Socială*, Nr. 4, 1998, pp. 43-48;
- „Analogia în științele sociale”, *Revista de Teorie Socială*, Nr. 2, 1998, pp. 67-70;
- „Concepte ale filosofiei istoriei la Hegel”, *Societate & Cultură*, Nr. (44) 1/1998, pp. 34-39;
- «Rațiunea guvernează lumea» (II), *Societate & Cultură*, Nr. (26) 1/1995, pp. 35-40;
- «Rațiunea guvernează lumea» (I), *Societate & Cultură*, Nr. (24) 5/1994, pp. 43-48;
- „Rațiune și istorie”, *Societate & Cultură*, Nr. (16) 3/1993, pp. 28-32.

IV. Conferințe:

- „De la o ordine constituțională la alta”, la Conferința anuală ISPRI „Ion I. C. Brătianu”, 21 decembrie 2015;
- „Politicieni, birocrați și rentieri”, la Conferința „25 de ani de experiență electorală postcomunistă”, organizată de Fundația *Orient Express* și revista *Sfera Politicii*, București, Biblioteca Centrală Universitară, 8 iunie, 2015; <http://www.sferapoliticii.ro/sfera/anunturi-sfera.php>
- „Political Meanings of Public Debt”, at „Reconstructing Good Society». International Political Science Conference” hosted by The National School of Political and Administrative Studies, Bucharest, June 5-7, 2013; <http://www.politice.ro/reconstructing-good-society-conference-june-5-7-2013>

- „Meanings of Welfare in the New Tax States: beyond Socialism and Liberalism”, at „The Second International Symposium: The Mediterranean Pattern and the Extended Region of the Black Sea” hosted by University of South East Europe, The Italian Institute for philosophical studies from Naples, Bucharest, June 12-14, 2013; <http://medmodel.lumina.org/media/program.pdf>
- „Semnificațiile *Tratatului fiscal* – o perspectivă a economiei constituționale” la Conferința anuală a ISPRI, 30 Ianuarie 2013; <http://www.ispri.ro/?noutate=conferinta-anuala-a-institutului-de-stiinte-politice-si-relatii-internationale-al-academiei-romane-30-01-13>
- „Market, State and rules-based Welfare”, at „Academos Conference 2012 (ISI Proceedings, NSPAS)”, hosted by the National School of Political and Administrative Studies and *European Journal of Sciences and Theology* (ISI ranking), June 2012; <http://conference.academos.ro/content/academos-conference-2012-isi-proceedings-nspas-2012>
- “What Constitutional Role for State in a Post-Communist Society?”, at The First International Symposium: The Mediterranean Pattern and the Extended Region of the Black Sea, hosted by The University of South East Europe, The Italian Institute for philosophical studies from Naples, Bucharest, June 2012; <http://medmodel.lumina.org/media/economics.pdf>
- „Elements of fiscal sociology” in Session 11 – History of Social Theory (moderator: Cristian-Ion Popa) – „Beyond Globalization. The 2nd International Conference of the Romanian Sociological Society”, University of Bucharest, Romania, May 31– June 3, 2012; www.beyondglobalization.ro/conference-programme; <http://www.societateasociologilor.ro/ro/conferinte/conferinta2012>
- „Jean-Jacques Rousseau – în căutarea «bunei Politii»”, la Conferința FSP-UCDC + ISPRI-AR „250 de ani de la publicarea *Contractului social*; actualitatea operei lui Jean-Jacques Rousseau”, 6 Aprilie 2012; <http://www.ispri.ro/?conferinta=250-de-ani-de-la-publicarea-contractului-social-actualitatea-operei-lui-jean-jacques-rousseau>
- „Piața și Statul din perspectiva economiei constituționale”, la Conferința națională organizată de Facultatea de Științe Politice a Universității Creștine „Dimitrie Cantemir” și Institutul de Științe Politice și Relații Internaționale al Academiei Române cu tema: „*Teorii și ideologii politice*”, 8 Aprilie 2011; <http://www.ispri.ro/?conferinta=sesiunea-de-comunicari-stiintifice-teorii-si-ideologii-politice>
- “*Res publica* în democrația constituțională”, la Școala de vară: „*Status quaestionis*: Dezbateri actuale în științele socio-umane și politice” (20 – 24 iunie 2011). Organizatori: Universitatea din București, prin: Facultatea de Științe Politice, Facultatea de Filosofie; Facultatea de Jurnalism și Științele Comunicării; Facultatea de Istorie; Facultatea de Sociologie; și Academia Română, prin: Institutul de Științe Politice și Relații Internaționale, 23 Iunie 2011; [Doctorat-interdisc] UB, 20-24 iunie 2011: Școala de vară "Status ...
- „Criza statului social”, la Sesiunea științifică anuală a Institutului de Științe Politice și Relații Internaționale al Academiei Române, 7 Decembrie 2010.

V. Granturi de cercetare:

- cercetător postdoctoral la Universitatea din București în Proiectul „Științe socio-umane și politice aplicative. Program de pregătire postdoctorală și burse postdoctorale de cercetare în domeniul științelor socio-umane și politice”, ID: POSDRU/89/1.5/S/62259, Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial pentru Dezvoltarea Resurselor Umane, 2010–2013;
- coautor la „Cultura instituțională și rezolvarea situațiilor de criză”, *Grant* al Academiei Române, coordonator: Ion Goian, 2007-2008;
- coautor la „Cultura instituțională”, *Grant* al Academiei Române, coordonator: Ion Goian, 2005.

VI. Stagii de studii în străinătate:

- 2012: Bari, Italia, cu tema de cercetare: "Constitutional Political Economy";
- 2010: Moscova, Federația Rusă, cu tema de cercetare: "The State's Role in Post-Communist Societies";
- 2006: Praga, Cehia, cu tema de cercetare: "Labour migration in Europe".

VII. Domenii de interes academic: filosofie politică, științe politice, economie constituțională.